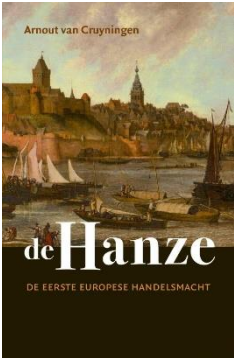


## Geschiedenis



**De Hanze, de eerste Europese handelsmacht,  
Arnout van Cruijningen, € 20,-- (paperback)**

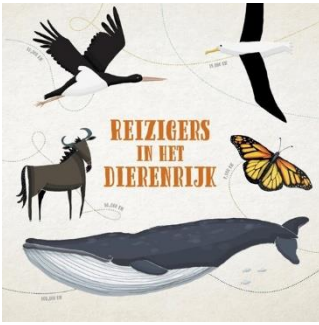
Arnout van Cruyningen vertelt in 'De Hanze' over het Europese handelarengilde dat zes eeuwen lang wist te overleven. In 1161 stichtten Duitse koopmansgildes de voorloper van de Hanze, gericht op de handel met de gebieden rond de Oostzee. Door vrijhandel toe te staan, bracht het Hanzeverbond veel economische bloei in Noordwest-Europa. De Hanze ontwikkelde zich tot een stedenverbond, waarbij in de hoogtijdagen meer dan tweehonderd steden aangesloten waren, ook steden uit de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden. Topauteur Arnout van Cruyningen focust in 'De Hanze' op de rol van de Lage Landen binnen de handelsmacht en hoe de Nederlanders de Hanze de economische genadeslag toebrachten.



**De watergeuzen: partizanen of piraten?  
Arne Zuidhoek, € 15,00 (paperback)**

'De watergeuzen: partizanen of piraten?' van Arne Zuidhoek vertelt de geschiedenis van de indrukwekkende vrijheidsstrijders. Als de Spaanse overheerser in 1567 de Raad van Beroerten instelt, vinden veel calvinisten uit de Republiek een uitweg naar zee. Er ontstaat een grote vloot van antikatholieke edelen, voortvluchtige hugenoten en zeelui. Wanneer Willem van Oranje ze officieel kaperbrieven overhandigt, worden de 'piraten', zoals Alva ze noemt, de marine van de Republiek. In het rijk geïllustreerde 'De watergeuzen: partizanen of piraten?' verbeeldt zeeman Arne Zuidhoek naast de geschiedenis ook de situatie op zee: van de schepen en de tuigage aan boord tot de wapens en de uitrusting van de geuzen. Nieuw deel in de serie 'Waar & Wanneer'.

## Kinderen

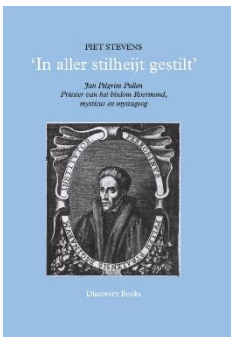


**Reizigers in het dierenrijk,  
Markéta Špacková, € 17,50 (hardcover)**

'Reizigers in het dierenrijk' is een prachtig boek over dieren onderweg, geschreven door Markéta Špacková en Eva Bártoová. Sommige dieren blijven hun hele leven op dezelfde plek, anderen trekken de hele wereld over. Zo vliegt de noordse stern elk jaar een rondje om de aarde, en zwemt de groene zeeschildpad tot wel 4500

kilometer om haar eitjes te kunnen leggen. Lees onder andere waarom de mestkever, de Afrikaanse olifant en het rendier op pad gaan en volg de reis van de dieren op de grote, uitklapbare landkaarten.

## Theologie en spiritualiteit



**In aller stilheijt gestilt,  
Jan Pelgrim Pullen, Piet Stevens, € 24,99 (hardcover)**

Een groot mysticus onder de priesters van het bisdom Roermond, een van ons: wie had dat gedacht? Zijn naam is Jan Pullen, geboren ca.1520 te Vlodrop en gestorven in Den Bosch in 1608. Hij leeft in de tijd van de Tachtigjarige Oorlog, de Reformatie en de Contrareformatie. Een roerige tijd. Als hij in 1573 benoemd wordt tot kapelaan van de Christoffelparochie

in Roermond, is hij de opvolger van twee collega's, die samen met andere priesters en kloosterlingen door de troepen van Willem van Oranje in 1572 zijn gemarteld en vermoord. Later wordt Pullen pastoor van het Begijnhof in die stad. Wilhelmus Lindanus (1525-1588), de eerste bisschop van Roermond, ziet zijn grote kwaliteiten en maakt hem tot zijn raadsman, zelfs tot zijn plaatsvervanger tijdens de tweede reis van de bisschop naar Rome. Pullen wordt in Roermond hogelijk gewaardeerd als spiritueel, maar alle eerbetuigingen wil hij ontlopen. Zijn hart gaat uit naar een contemplatief leven in armoede en eenzaamheid. Dat wordt mogelijk na de dood van Lindanus. Dan trekt hij naar Den Bosch. Hij leidt er een bestaan als kluizenaar en is tegelijk predikant en biechtvader in de Sint Jan. Hij is zeer geïnteresseerd in werken van mystici, vooral Jan van Ruusbroec (1293-1381) en Meister Eckhart (ca.1260-ca.1328). Naar het woord van de HEER in Amos 5, 4: 'Zoekt Mij, en gij zult leven' zoekt hij als een pelgrim zijn weg om spirituele diepte te vinden. Zijn inzichten en ervaringen schrijft hij neer in een reeks van werken die hij ondertekent met: Pelgrim Pullen Priester. Ze gaan alle over de diepste vorm van mystieke eenwording met God.



**Theologie van het Nieuwe Testament in twintig thema's,  
Armin Baum & Rob van Houwelingen, € 39,50 (hardcover)**

Theologie van het Nieuwe Testament, onder redactie van Armin Baum en Rob van Houwelingen, is een thematisch opgezet handboek, bestemd voor afgestudeerde theologen en theologische studenten, maar zeker ook voor betrokken bijbellezers. Het is het resultaat van een uniek samenwerkingsproject tussen Nederlands- en Duitstalige nieuwtestamentici, afkomstig uit diverse stromingen binnen het protestantisme en werkzaam aan theologische opleidingen in Nederland, België, Groot-Brittannië, Duitsland en Zwitserland. De auteurs zien de bijbelse geschriften als het Woord van God, die zichzelf openbaart in de geschiedenis. Daarom is gekozen voor een heilshistorisch perspectief, waarmee de nieuwtestamentische boodschap ook vandaag nog klinkt.



**Wat deed God voor hij de wereld schiep?  
Nikolaas Sintobin, € 13,99**

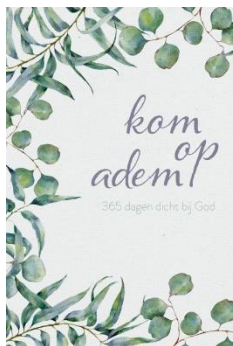
In zijn boek *Wat deed God voor Hij de wereld schiep?* geeft jezuïet Nikolaas Sintobin op een luchtige en toegankelijke manier antwoord op 52 vragen over het christelijk geloof. Zo brengt hij de eeuwenoude religie dicht bij de hedendaagse lezer.

Aan de hand van eenvoudige vragen die mensen zich stellen, probeert Sintobin door te stoten naar de fundamenteën van het christelijk geloof: Is geloven eigenlijk wel normaal? Waarom spreken christenen zoveel over Jezus? Is de verrijzenis nu al of niet belangrijk? Heb je de Bijbel nodig om christen te zijn? Zitten de andere godsdiensten er gewoon naast? Heeft Jezus gelachen?



**Liefdes geboden,  
Thomas Quartier, € 17,90 (paperback)**

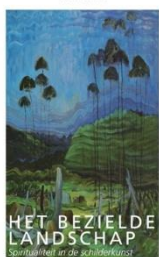
Mag je als monnik van liefdesliederen houden? Hoe kan christelijke spiritualiteit je liefde verrijken? Veel mensen denken bij liefde en religie vooral aan strenge regels, maar de ervaring spreekt een andere taal: in het klooster van je leven mag je niet alleen liefhebben, nee, je moet! Liefde is geen verbod maar een gebod. Wie spiritualiteit zoekt, moet zijn gevoelens heiligen. Dat geldt voor negatieve emoties wanneer dingen niet goed gaan, maar zeker ook voor liefde wanneer je van andere mensen houdt. Dit boek nodigt de lezer uit om vanuit oude en nieuwe bronnen op zoek te gaan naar geboden voor heilige liefde. Een positief signaal in een vaak liefdeloze realiteit van kerk en wereld.



**Kom op Adem,  
Sarianne van Dalen e.a., € 20,00 (paperback)**

Veel vrouwen hebben een druk leven: gezin, werk, vrijwillige taken, sporten en nog zoveel meer. Hoe vind je rust in een druk leven? In dit dagboek word je elke dag weer uitgedaagd om je rust bij God te vinden.

De stukjes zijn bewust kort en nodigen uit om even niets te hoeven, maar gevuld te worden met de vrede van God. Rode draad vormen de namen en eigenschappen van God. Daardoor ligt de focus niet op iets dat lezers moeten doen, maar op stilte en verwondering.



**Het bezielde landschap,  
Kick Bras, € 32.50 (paperback)**

Hoe laat het goddelijke of God zich zien in landschapsschilderijen? Kick Bras becommentarieert landschappen van William Turner tot Georgia O'Keeffe, van Vincent van Gogh tot Anselm Kiefer.

Een rijk geïllustreerd boek, dat niet alleen spreekt over spiritualiteit, maar ook spiritualiteit oproept.

In het eerste deel maakt de lezer een onvergetelijke reis langs de mooiste kunstwerken van de landschapsschilderkunst door de eeuwen heen, de belangrijkste stromingen en hun vertegenwoordigers.

Het tweede deel staat stil bij vele prachtige bekende en minder bekende schilderijen aan de hand van thema's. Dit deel maakt zichtbaar hoezeer het spirituele zoeken en tasten van mensen respons kan vinden in de natuur.



**De ladder van de kloosterling,  
Guigo II de Kartuizer, vert. Jos de Heer, € 22,50 (paperback)**

De twaalfde-eeuwse monnik en prior Guigo II († 1188) schetst in zijn beroemde geschrift 'De ladder van de kloosterlingen' een weg naar vereniging met God. In de bijbelse Jakobs ladder, die hemel en aarde verbindt, ziet Guigo vier treden: lezing, meditatie, gebed, contemplatie.

Samen noemt hij dit lectio divina, biddend bijbellezen.

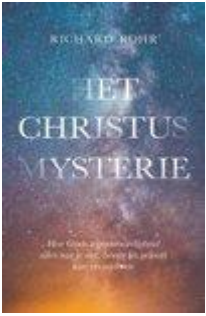
Jos de Heer biedt een nieuwe vertaling van dit wonderschone en destijds immens populaire geschrift, geeft uitleg en bespreekt de monastieke spiritualiteit.

Een basisgids over de lectio divina die uitnodigt tot aandachtig lezen én leven. Pb. met flappen 240 pag.

Jos de Heer was jarenlang voorzitter van Vacare, PKN-platform voor meditatief leven.

Eerder verscheen van hem een driedelig Commentaar op Lucas (eveneens te bestellen in losse delen).





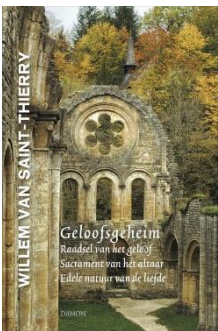
**Het Christus mysterie,  
Richard Rohr, € 24,99 (paperback)**

Richard Rohr komt in het radicaal theologische boek "Het Christus mysterie" met een voor westerse christenen prikkelende stelling over de naam Jezus Christus. De betekenis van het woord Christus is niet (zoals velen denken) de achternaam of eretitel van Jezus, maar een aanduiding die veel universeler en verstrekkender is dan slechts horend bij de man uit Nazareth. Voor wie deze fundamentele waarheid ontdekt, wordt het christelijk geloof veel meer dan de belijdenis dat Jezus God is. Je leert zien dat God zijn hele schepping doordringt en overal om ons heen aanwezig is. Hij is te ontmoeten in iedereen die je tegenkomt.

De franciscaan Richard Rohr verbindt de kloosterspiritualiteit en mystiek met grote thema's. Eerder schreef hij "De goddelijke dans".



**Luister naar de wijsheid,  
Claire Dumont met Hein Blommestein & Jos Huls, € 16,99 (paperback)**



**Geloofsgeheim,  
Willem Saint-Thierry, € 29,90 (hardback)**

Dat Willem van Saint-Thierry - de uit Luik afkomstige monnik en mysticus - goed op de hoogte was van de theologische problemen van zijn tijd, bewijst zijn in 1127 geredigeerd traktaat, 'Sacrament van het altaar'. In de lijn van de innige eucharistische vroomheid van zijn geboortestad, gaat hij dieper in op wat dit 'Geheim van het geloof' ons te zeggen heeft. In 'Edele natuur van de liefde' gaat de auteur dieper in op het wezen van de liefde, welke zonder het geloof eenvoudig niet kan bestaan. In dit jeugdwerk van Willem treft de lezer reeds de frisse aanzetten aan van de grote mystieke synthese die hij meer dan twintig jaar later zal uitwerken in zijn Gulden Brief.

'Raadsel van het geloof' is een diepgravende reflectie van de rijpere Willem op het geloof. Dit geloof aanschouwt nu reeds - zij het op raadselachtige wijze - de heerlijke zegeningen van de toekomstige wereld waarin de Drie-ene God alles in allen zal zijn.

'Geloofsgeheim' bundelt aldus drie wezenlijke geschriften van één van de grootste denkers die de middeleeuwse christenheid heeft voortgebracht.

## Pastoraat



**Dicht op de dag,**  
**Marinus van den Berg, € 19,99 (paperback)**

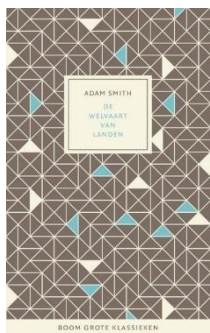
Het boek 'Dicht op de dag' is een persoonlijk boek, waarin Van den Berg zoekt naar spirituele bronnen, die betekenis kunnen geven aan ons leven. Wat is in het informatietijdperk echt van betekenis? Marinus van den Berg zoekt antwoorden in korte, poëtische teksten en in langere prozateksten. Hij schrijft op de huid van de dag, maar gaat ook eerlijk na wat de actualiteit onderhuids met hem doet. Daarbij schenkt hij aandacht aan de christelijke traditie waarin hijzelf staat.



**Na-werk-tijd,**  
**Marinus van den Berg, € 15.99 (paperback)**

In Na-werk-tijd laat Marinus van den Berg zien dat met pensioen gaan een ingrijpende gebeurtenis is. Hij beschrijft wat het betekent om ineens de tijd aan jezelf te hebben, je collega's te missen en een nieuwe, zinvolle dagbesteding te zoeken. De teksten zijn gebaseerd op Van den Bergs eigen ervaringen in het eerste jaar na zijn pensionering. Tijd, ontmoetingen, aandacht, dromen en wandelen zijn belangrijke onderwerpen. Een bron van inzichten en verrassende perspectieven voor mensen die stoppen met betaald werk.

## Filosofie en samenleving



**De welvaart van landen,**  
**Adam Smith, € 59,90 (hardback)**

De welvaart van landen, of voluit Een onderzoek naar de aard en de oorzaken van de welvaart van landen, van Adam Smith geldt als een van de grootste klassiekers uit de economische wetenschap en het verlichtingsdenken. Het boek werd gepubliceerd in 1776, aan de vooravond van de industriële revolutie. Beroemd is de metafoor van de 'onzichtbare hand' van de markt, waarmee Smith grondlegger werd van het moderne kapitalistische gedachtegoed en de liberale ideologie.

De welvaart van landen is een van de basisteksten van de economische wetenschap: Smith analyseert onder andere de oorsprong van geld, het belang van loon, de verdeling van arbeid, een internationale vrije markt, winst en schuld. Daarnaast houdt hij zich uitgebreid bezig met kwesties als de rechtvaardigheid van het economische systeem, de verdeling tussen private en publieke werken en de geschiedenis van de kapitalistische samenleving.

Dit grote werk groeide in (bijna) 250 jaar uit tot een van de pijlers onder de verdere ontwikkeling van de economische wetenschap, maar ook onder die van de ethiek, de sociale en politieke filosofie, de geschiedwetenschap en de bestuurs- en bedrijfskunde. Samen met Het kapitaal van Karl Marx behoort het tot de meest geciteerde werken in de sociale wetenschappen.



**Rechtsstaat in verval,  
Sybe Schaap, € 21,90 (paperback)**

Donkere wolken pakken zich samen boven onze democratische rechtsstaat. Deze dankt zijn bestaan aan een langdurig ontwikkelingsproces. De rechtsstaat biedt de mens emancipatie, rechten en vrijheden. Deze verworvenheden houden alleen stand als ze hun basis vinden in een institutionele orde. Instituties geven de maatschappij structuur op basis van gezag. Echter, de institutionele orde, en daarmee de democratische rechtstaat, is in verval. Hét symptoom van dit verval is het populisme. Wat nu dreigt is dat populistische leiders onbelemmerd onvrede kunnen aanwakkeren. Rechtsstaat in verval biedt een uitgebreide analyse van een proces dat sluipend is begonnen, maar de rechtsstaat nu openlijk bedreigt.



**Opbouwende toespraken in verschillende geest,  
Søren Kierkegaard, € 32,90 (hardcover)**

'Opbouwende toespraken in verschillende geest' bevat enkele hoogtepunten uit Kierkegaards schrijverschap. De bekende toespraak 'Zuiverheid van hart is één ding te willen' belicht de thematiek van vertwijfeling en zelfwording. Kierkegaard doet dat in een stijl die opbouwend en tegelijk ook beeldend en ironisch is. In het tweede deel van het boek verschijnen de lelies op het veld en de vogels in de lucht als verrassende leermeesters in onbezorgdheid en menselijkheid. In het laatste deel laat Kierkegaard de lezer ontdekken hoe lijden paradoxaal vreugdevol kan zijn. Onder de tegendraadse titel 'Het evangelie van het lijden' brengt hij voor het eerst in zijn oeuvre de christelijke bestaansvorm van binnenuit ter sprake.



**Opbouwende toespraken,  
Søren Kierkegaard, € 39,90 (hardcover)**

Naast bekende werken onder diverse pseudoniemen schreef Søren Kierkegaard een reeks Opbouwende toespraken. In deze teksten mediteert hij over uiteenlopende religieuze thema's zoals verwondering, hoop, liefde, geduld, berouw en dood. Daarbij staat steeds de verhouding van de afzonderlijke mens tot God centraal.

Kierkegaards opbouwende werk werd lang veronachtzaamd en veelal beschouwd als een interessant maar facultatief supplement bij de pseudonieme geschriften. Ten onrechte, want wie ze leest wordt er niet alleen in de beste zin van het woord persoonlijk door opgebouwd, maar vindt er ook filosofische inzichten die de thematiek in de pseudonieme werken verdiepen en aanvullen. De opbouwende toespraken hebben bovendien een eigen literair-religieuze zeggingskracht die ze tot een hoogtepunt maken in de devotionele literatuur.

Tot nu toe zijn de opbouwende toespraken in het Nederlandse taalgebied veelal onbekend gebleven. De franciscaan Hans van Munster (1925-2008) heeft waardevolle vertalingen nagelaten van alle opbouwende toespraken, die voor deze uitgave geheel herzien zijn. Deze band bevat de toespraken uit de eerste jaren van Kierkegaards schrijverschap, de periode 1843 tot en met 1845.



**De vrijheid om te zijn,  
Hannah Arendt, € 10,-- (paperback)**

Hannah Arendt gaat in het essay 'De vrijheid om vrij te zijn' nader in op het begrip dat onze cultuur al meer dan tweehonderd jaar hoog in het vaandel draagt: vrijheid. Ze vergelijkt de twee revoluties in de tweede helft van de achttiende eeuw die bepalend waren voor onze opvatting over vrijheid: de geslaagde Amerikaanse (1776) en de mislukte Franse (1789). De Franse Revolutie bleef steken in de bevrijding, de Amerikaanse daarentegen richtte een staatsvorm in waarin de publieke zaak de hoogste prioriteit was. Arendts essay is een voortdurende oproep om ook nu na te denken over vrijheid, en over de gevaren die de vrijheid bedreigen. 'De vrijheid om vrij te zijn' werd pas onlangs voor het eerst in Amerika en daarna in Duitsland gepubliceerd.



**Ultieme vragen,  
Bryan Magee, € 19,50 (paperback)**

Dit beknopte, glasheldere en wijze boek is een even scherpzinnige als persoonlijke plaatsbepaling in de permanente zoektocht naar wat het betekent mens te zijn. Magee vertrekt vanuit de fundamentele menselijke behoefte om te begrijpen wie wij zijn, wat het behelst om te leven in deze wereld, en hoe te kiezen tussen goed en kwaad in een onverschillig universum. Om deze overweldigende levensvragen te beantwoorden, staan er voor de mens twee wegen open: religie en filosofie. Magee betoogt dat de eerste een vluchtroute is in schijnzekerheid en de duisternis van bijgeloof, terwijl de ander een expeditie behelst naar de onbekende bestemming van onzekere kennis. Maar die avontuurlijke weg zonder veel vaste grond onder de voeten, zo beargumenteert Magee overtuigend, is de weg voor de mens die als vrij individu zicht wil krijgen op de grote vraagstukken van het leven en de onvermijdelijke dood. «Ultieme vragen» is een zeer elegante en uitermate leesbare verkenning van de grenzen van de menselijke kennis en van de grenzen van de betekenis van het menselijke bestaan.



Uiteindelijk rest ons slechts één opgewekt antwoord: oneindige nieuwsgierigheid. - «Er is immers,» stelt Magee in dit even uitdagende als inspirerende boek, «een wereld van verschil tussen dwalen in het daglicht en verdwaald zijn in het donker.» «Een bijzonder rijk en ontwapenend helder betoog. Magee bewijst hier dat echte filosofie altijd begint bij menselijke verwondering.» - The Independent «Levendig, elegant, zonder jargon, zeer aanstekelijk!» - The New Statesman



**Het nut van het nutteloze,**  
**Nuccio Ordine, € 19,90 (paperback)**

«Het nut van het nutteloze» is een even ophefmakende als hartstochtelijke verdediging van de waarde van kennis, kunst en cultuur in een tijd van rendementsdenken, management-ideologie en intellectuele kaalslag. Het boek werd in tal van Europese landen een enorme bestseller. In dit «manifest» tegen de culturele erosie betoogt van Nuccio Ordine, de beroemde Italiaanse

literatuurwetenschapper, overtuigend dat het niet waar is dat «nut» gelijk staat aan «winst» en laat hij aan de hand van grote denkers (als Aristoteles, Montaigne, Kant, Tocqueville, Cioran) en grote schrijvers (als Ovidius, Dante, Shakespeare, Dickens, Ionesco, Calvino) zien dat de moderne obsessie met nut, profijt en bezit een verwoestend effect heeft op de samenleving, op het openbare leven, en bovenal op de fundamenten van ons bestaan: waardigheid, waarheid en liefde.



**Stigma,**  
**Erving Goffman, € 19,90 (paperback)**

Erving Goffman (1922-1982) geldt als een der belangrijkste denkers over mens en maatschappij van onze tijd. Niet voor niets is hij nog altijd een van de meest geciteerde sociale wetenschappers ter wereld. Zijn werk is van grote betekenis geweest voor de moderne visie op menselijke omgang, sociale processen, de rol van identiteit in het dagelijks leven, en het functioneren van individuen en groepen in de samenleving als geheel. In

Nederland zijn talrijke sociologen diepgaand door Goffman beïnvloed.

«Stigma; notities over de omgang met een geschonden identiteit» is een van de invloedrijkste boeken uit het rijke oeuvre van Goffman. In deze epoche-makende studie handelt over de manier waarop een krachtig negatief sociaal stempel de manier beïnvloedt waarop mensen met zo'n «stigma» zichzelf zien en worden gezien door anderen (de «normalen»). Of het nu gaat om lichamelijke, geestelijke of sociaal-culturele «tekortkomingen», gestigmatiseerden krijgen stevast te maken met onbegrip, vooroordelen, buitensluiting en discriminatie. Deze reacties zitten vaak diep geworteld in de samenleving en ze dwingen de gestigmatiseerden tot strategieën om hun persoonlijke identiteit overeind te houden in de schaduw van hun sociale identiteit.

Dit meesterwerk over de gevolgen van stigma's, de invloed daarvan op de sociale, persoonlijke en ego-identiteit van het individu en de betekenis van een stigma voor groepsvorming en groepsgedrag in een samenleving heeft derhalve niets van zijn urgentie verloren.



**In God gezien zijn,**  
**Jos Huls, € 39,00 (hardcover)**

Gods liefde is gevaarlijk.

Dat laat dit boek zien aan de hand van Søren Kierkegaards even verontrustende als humoristische geschrift *Om jezelf te toetsen*. Mijn tijdgenoten aanbevolen. De Deense denker toont zich hierin een mysticus. Wat gewoonlijk geloof genoemd wordt is vaak een manier om ons voor God te verbergen. Ontsnappend aan zijn ogen, maken we onszelf afhankelijk van

de ogen van anderen die onze bestaansangst moeten verlichten. We zijn niet vrij. Tegelijk knaagt onophoudelijk het besef dat we niet zelf de bron van ons leven zijn en we God niet ongestraft kunnen negeren. Zo blijven we innerlijk verdeeld.

De Schrift kan ons hiervan pijnlijk genezen, als we die niet benaderen als een veilig object van studie maar als een spiegel waarin God ons aanziet. Wat gebeurt er dan? Hoe ga je om met het feit dat al je verstandige redeneringen opgeslokt worden door de afgrond die zich dan opent? Mag je dan niets van jezelf behouden? Kan dit werkelijk de weg zijn naar nieuw leven, geïnspireerd door Gods vreemde liefde 'zonder waarom'?

Dit boek is een betrouwbare gids die stap voor stap de lezer bij de hand neemt, op weg naar een onbekend land. Wie dit avontuur aangaat zal ontdekken dat er geen retour mogelijk is, niet omdat dat niet zou kunnen, maar omdat je dat niet meer wilt.

## Natuur



**De tuin jungle,**  
**Dave Goulson, € 24,99 (paperback)**

In 'De tuin jungle' laat Dave Goulson ons kennismaken met al het kleine geteisem dat vlak bij ons, in tuinen, parken, tussen de stoeptegels en in de grond onder onze voeten leeft. Waar je ook bent, de kans is groot dat er nog geen stap bij je vandaan wormen, pissebedden, duizendpoten, vliegen, kevers, wespen, bijen en allerlei andere beestjes min of meer in stilte hun leven leiden. Goulson laat zijn lezers meekijken in de fascinerende en soms ook

krankzinnige wereld van deze ondergewaardeerde helden van onze tuin. Hij neemt ons mee op visite in de composthoop, laat ons gangen graven onder ons gazon en een duik nemen in de tuinvijver. Goulson beschikt over een grappige en lichtvoetige pen, maar toch is hij in 'De tuin jungle' ook bloedserius.

Zo laat hij overtuigend zien waarom in turfbodem gekweekte, met insecticiden behandelde, in plastic wegwerppotten verpakte planten bijzonder slecht zijn voor ons milieu en waarom we niet langer bij tuincentra, maar bij lokale kwekers moeten kopen. Of nog beter: zelf moeten zaaien. Onze tuin is bij uitstek de plaats waar we het contact met de natuur kunnen herstellen. En met maar een paar kleine aanpassingen maken we van onze tuinen een keten van kleine natuurreserveatjes, waar mensen, dieren en planten in harmonie samen kunnen leven.



**De stem van de plant,  
Monica Gagliano, € 22.50**

De stem van de plant van wetenschappelijk onderzoeker Monica Gagliano bewijst dat planten en bomen met elkaar communiceren en een heel eigen leven leiden. Aan de hand van vele onderzoeken en experimenten laat zij zien dat planten en bomen wel degelijk kunnen luisteren, leren, overleggen en beslissen. Ze beschikken over vaardigheden die we - volkomen onterecht - tot nu toe alleen aan onszelf en aan dieren toeschreven. En waarom zou

het ook anders zijn? Het is tijd dat wij ons botanisch bewustzijn vergroten en gaan luisteren naar de plant. Dat is namelijk de hoogste tijd, zegt die plant, want onze natuurlijke omgeving verdient veel meer respect dan we haar nu geven. Een aanrader voor de lezers van Peter Wohlleben.